

*Псалтир, љавилно нумерисан и љодељен
на катизме за народну уљољребу*

Превод Ђуре Даничића

Београд – Фоча – Ваљево: Хришћанска мисао, 2012.

225 стр. ; вињете; 21 см

ISBN: 978–86–83643–89–9

Својевремено је, давне 1955. године, Свети Епископ жички Николај, у издању Свечаника у Минхену, приредио *Псалтир, љавилно нумерисан и љодељен на катизме за народну уљољребу*. Владика је написао и предговор и притом истакао да су Псалми „тишина душе, дароватељи мира, успокојитељи смутних и туробних помисли... Из Псалама познајеш величину храбрости, строгост правде, красоту целомудрености, савршенство разумности, узор покајања и сваког добра које год помислиш...”

Свети Владика истиче да је Псалтир као књига ушао у богослужбену употребу још од апостолских времена. У Православној Цркви се ниједно богослужење на саврашава без њега. У манастирима се Псалтир прочита цео у току сваке седмице. Изузетно, по Карејском типичу, Псалтир се прочита у његовој испосници целином сваки Божји дан. „Све до друге половине 19. века деца су учила у почетним школама, руским и српским, читање Псалтира и Часослова. И било је мање зла у свету“, додаје Свети Владика.

„Наш циљ је овом приликом био да уједначимо нумерисање Псалама са словенским текстом, и да српски Псалтир поделимо на катизме ради користи новоначалних по манастирима, као и богомољног народа...”

Наиме, Свети Владика мисли на разлике у нумерисању Псалама у јеврејској Библији и у западним издањима ове Књиге над књигама, па и у српском Старом Завету који је знаменити језикословац Ђуро Даничић превео с латинског језика, а по налогу протестантског Библијског друштва, с једне стране, и грчког превода Старога Завета тзв. Септуагинте или „превода Седамдесеторице“, насталог у 3–2. веку пре Хр. и, наравно, на њега наслоњеног црквенословенског превода, као и руске Библије. У овим двома скупинама Псалми се не нумеришу истоветно, што при њиховој богослужбеној употреби може доводити до забуне.

На пример, познати покајни Давидов Псалом у богослужбеним књигама наведен као 50, у српској Библији носи ознаку 51. Псалом.

Даље, Владика Николај је поделио овде изложене Псалме на катизме, њих 20, колико се наводи у богослужбеној употреби, што је такође од значајне помоћи приликом њихове богослужбене или, већ, приватне молитвене употребе.

С обзиром на сврху издавања Псалтира, код Псалама се не доносе натписи са именом писца, углавном Давида, или којим поводом је Псалом састављен или како се употребљава на јеврејском богослужењу („уз жице“, „уз свиралу“ ...).

Ово издање Псалтира је остварено иждивенијем уредника Мале библиотеке Свечаник протојереја мр Милорада Средојевића.

Језичку редакцију је подузео протођакон Радомир Ракић, и то више граматичке природе. Он пише да је „понекад одступио од ијекавског наречја у присвојним заменицама и придевима у 2, 3. и 7. падежу множине. На пример, не пишемо ‘пет царева хананскијех’, него ‘хананских’ и др. Уместо ‘нијесам’ и ‘нијеси’ доносимо ‘нисам’ и ‘ниси’ и др.“ Не стоји ‘свјема’ него ‘свима’ итд. Уосталом, овог начела се држао и синодски превод Новог Завета.

Уз то, протођакон Ракић је у овом издању донео у подтексту објашњење теже разумљивих, застарелих речи. Слабо ко данас зна значење речи ‘поводањ’ – велике воде, потоп (Пс. 89, 5); ‘ложа’ – легло дивљачи (Пс. 103, 22) итд.

Горан Рагенковић

Радомир Ракић: *Увод у деветероканонске књиге Старијег Завета*

Београд: Издавачка фондација Српске Православне Цркве
Архиепископије београдско-карловачке, 2013.

219 стр. ; 23 cm

ISBN: 978-86-84799-58-8

Протођакон Радомир Ракић, дугогодишњи службеник Српске Патријаршије, лектор енглеског језика на Богословском факултету у Београду и предавач Светога Писма Новог Завета на Богословском факултету Светог Василија Острошког у Фочи, обрадовао нас је још једним делом из библијске науке. Наиме, поред маестралног

дела из енциклопедистике, већ у научном свету познате *Библијске енциклопедије* у два тома на 1230 страна (Фоча–Београд 2004), као и других дела и превода из ове области, Ракић се, и овог пута, латио писања из неистражене области која се у савременој библијској науци назива још и *интершестиаменталним периодом*, односно